

TINEKE BEDENKT een PLANNETJE

DOOR FRITS MOBACH

TINEKE

bedenkt een plannetje

door

Frits Mobach

Geïllustreerd door M. Bosch van Drakestein

Tweede druk

W. D. Meinema N.V. — Delft

Ja, 't was baas Pronk, de groenteman (Zie blz. 4)

1 Waaron Tineke boos was

Tineke was boos.

Op wie?

Op Toosje natuurlijk.

„Moet u eens horen, mam,” had ze geklaagd, toen ze om twaalf uur uit school was thuisgekomen. „Toosje mag de hele middag mee uit, met de auto nog wel en ze heeft niet eens aan haar mama gevraagd of ik ook mee mag.”

Moeder had helemaal geen medelijden met haar gehad. Ze had gezegd: „Kom, kom, dat is toch niet zo vreselijk? Jij kunt vanmiddag naar de televisie kijken. Dat is toch ook leuk?”

Naar de televisie kijken . . . ja, dat vond ze altijd wel fijn. En als Toosje bij haar zou zijn gekomen, zoals ze dat haast altijd op woensdagmiddag deed, en ze hadden samen kunnen kijken . . . Nou, dan zou het vast wel weer een leuke middag zijn geworden.

Maar nu mocht Toosje met de auto mee. „Fijn, inkopen doen voor het Kerstfeest,” had ze verteld. En toen had ze ook nog gezegd: „Dat is nog veel fijner dan naar de televisie kijken.”

Weet je, dáárom was Tineke nu zo boos op Toosje. Omdat ze zelf ook vond dat uitgaan met de auto nog fijner was dan naar de televisie kijken . . .

Ze zaten in de klas naast elkaar, Tineke en Toosje. En ze waren héus ook wel echte vriendinnetjes, die vaak leuk met elkaar speelden. Maar over één ding kibbelden ze nog wel eens met elkaar. Of eigenlijk over twee dingen: over de auto van Toosje, en over de televisie van Tineke.

En als ze daar nu maar niet over opschepten, dan was er niet zo veel aan de hand geweest. Maar dat deden ze juist wél.

„In een auto kun je fijn overal naar toe rijden,” begon Toosje meestal.

„En op de televisie kun je fijn alles zien,” zei Tineke dan, en vaak stak ze er ook nog haar tong bij uit.

Maar nu ging Toosje vanmiddag met de auto de stad in, fijn rijden door de drukke straten en langs al die versierde winkels. Dat was écht leuker dan naar de televisie kijken

Daarom was Tineke nu boos op Toosje.

Héél erg boos . . .

Er werd gebeld.

Moeder was boven en riep naar beneden: „Doe jij even open, Tineke; 't zal de groenteman wel zijn.”

Met een nors gezicht ging Tineke naar de voordeur. Ze was nu ook boos op moeder, omdat ze niet eens bij de warme kachel mocht blijven zitten. Op de gang was het zo naar koud . . .

Ja, 't was baas Pronk, de groenteman. Hij lachte natuurlijk weer, als altijd, maar Tineke kon echt niet teruglachen.

„Ik zal tegen mama zeggen dat u er bent,” zei ze en meteen wilde ze weglopen. Maar baas Pronk liet haar zó maar niet gaan.

„Kom toch eens hier jij, kun je vandaag niet eens even tegen me lachen?” riep hij.

Op dat ogenblik kwam moeder ook juist van boven.

„Nee baas Pronk,” zei ze meteen, „we hebben vandaag geen vrolijke dochter. Toosje is vanmiddag met de auto uit en nu vindt Tineke dat ze maar een boel te kort komt.”

„En het kiekerekie-kastje dan?” vroeg baas Pronk ver-

wonderd. Zo noemde hij de televisie altijd, het „kiererie-kastje”.

„Ach . . . het is nu op stráát juist zo leuk, met al die versierde winkels . . .” mopperde Tineke, maar ze durfde baas Pronk niet goed aan te kijken en moeder ook niet.

„Wel, foei toch, wat een verdriet,” schudde baas Pronk z’n hoofd. „Daar kan ik helemaal niet tegen, wil je dat wel geloven? Dan heb ik nog liever dat je me voor „pronkboon” uitscheldt. Weet je nog wel dat je dat vroeger wel eens deed?”

Tineke moest zowaar héél even lachen. Ja, ze wist het nog wel. „Pronkboon”, omdat hij Pronk heette, en groenteman was.

„Zal baas Pronkboon jóu nou eens wat leuks vertellen?” zei de groenteman, en hij nam zomaar haar al weer boze toet tussen zijn grote, ruwe handen.

Ze moest hem wel aankijken, en ze deed het toch ook wel een beetje nieuwsgierig.

„Jij mag vanmiddag met mij mee in de auto, de klanten langs. We komen dan ook nog wel door drukke straten, waar versierde winkels zijn. Gaan we dat doen?”

Tineke keek oven opzij, naar haar moeder. Zou . . . zou dat mógen?

Moeder lachte een beetje. Ze zei: „Vertel eerst maar eens aan baas Pronk of je graag wilt.”

Tineke wilde heel hard met haar hoofd knikken, maar dat ging niet zo goed, omdat baas Pronk haar gezicht nog steeds in zijn grote handen hield.

Toen zei ze dan maar: „Ik eh . . . ik wil erg graag mee, baas Pronk.”

„Maar dan eerst een keertje lachen. Ik kan alleen maar vrolijke kindertjes in m’n wagen gebruiken, hoor!”

Tineke lachte al, en ze hoefde er niet eens moeite voor te doen. Want die baas Pronk zette zo’n grappig-boos gezicht . . .

„Maar hoe krijg ik haar terug, groenteman?” vroeg moeder.

„O, op de terugweg rijd ik nog wel even langs,” beloofde baas Pronk. „Als ik tenminste onderweg geen boos gezicht meer van haar zie, want anders verkoop ik haar aan één van m'n klanten. Als klapstuk bij de hutspot bijvoorbeeld.”

„Nu Tineke, je hoort het,” zei moeder lachend. „Maar nu wil ik ook nog wel even aan de beurt komen, groenteman.”

„Natuurlijk mevrouw, graag zelfs,” knikte baas Pronk. „Maakt u de wagen nog maar een beetje lichter voor ik dat zware brok er bij krijg.”

Moeder kocht een heleboel. Groente, aardappelen en fruit. En toen ze betaald had zei baas Pronk: „Nou gaan we samen naar de volgende klant. Stap je in, juffie?”

Tineke had intussen haar lekkere dikke jas al aange trokken. Ze gaf moeder nog een stevige zoen, en toen kroop ze naast baas Pronk in de auto.

Of ze niet een héél klein beetje boos meer was? Nee hoor. Misschien . . . misschien was dit nog wel leuker, nog wel échter dan in de auto van Toosje . . .

2

Mee met baas Pronk

O, wat had ze een schik, en wat zág ze veel!

Schik had ze om die malle baas Pronk, die bij elke klant een grapje maakte.

„Groot gelijk een keertje boerekool te eten, mevrouw,” zei hij tegen een dame. „Kunnen de kinderen nog eens een tuintje maken op hun bord.”

En een mager dienstmeisje plaagde hij: „'t Is dat ik

preitjes genoeg op m'n wagen heb, anders nam ik jou ook nog mee!"

Dat was nog in de buurt waar Tineke woonde, en waar niet zulke erg drukke straten waren. Maar toen ze daar een stuk of wat klanten langs waren geweest kwamen ze in een andere, drukkere buurt, waar ook veel winkels waren.

„Kijk eens, baas Pronk, een winkel met een echte kerstboom!" riep Tineke verrukt. „Hebt u daar dichtbij geen klant?"

„Precies er tegenover, juffie. Bof jij even?"

Ze stopten aan de overkant van de winkel, en Tineke vroeg natuurlijk of ze even mocht oversteken.

„En dan gauw even onder een auto komen," bromde baas Pronk. „Nou, geef me maar een hand, dan zet ik je wel even aan de overkant. Kan ik rijmen of niet?"

„Nou, en of!" lachte Tineke.

Even later stond ze voor het grote winkelraam te kijken. Wat een grote kerstboom, en wat zaten er een leuke dingen aan! Een scheepje, met een echte mast er op, en een engeltje dat op een toeter blies, en . . . o, nog een heleboel andere mooie dingen. Mama zou dit jaar ook weer wat nieuwe versiering voor de kerstboom kopen. Dan moest ze vast naar deze winkel gaan, en dan zou zij wel zeggen tegen mama wat ze . . .

O, daar kwam baas Pronk al weer aan, om haar terug te halen.

„We gaan weer verder, juffie. Nee, even op die vrachtauto wachten . . . Ja, nou kunnen we er over. Maar niet hollen, hoor! Baas Pronk is zelf wel jong, maar z'n benen zijn al oud, zie je."

Ze stapten weer in de auto, en ze bleven nog een heel poosje door die drukke, gezellige buurt rijden.

„Maar nou moeten we even naar een klantje dat in niet zo'n leuke buurt woont," vertelde baas Pronk, toen ze aan het eind van een drukke straat waren gekomen.

„Is het daar dan heel erg deftig?” vroeg Tineke. Baas Pronk schudde zijn hoofd, en hij lachte daar deze keer eens niet bij.

„Nee juffie, daar is het niet heel erg deftig. Ook niet een heel klein béetje deftig. Daar wonen juist nogal arme mensen, zie je.”

„O,” zei Tineke alleen maar. Ze wist natuurlijk wel dat er arme mensen bestonden, maar ze zag die mensen haast nooit, en daarom dacht ze er ook maar nooit over na. En nu zou ze straks voor het huis staan van zulke arme mensen . . .

„Ik kan dan maar het beste in de auto blijven,” bedacht ze. „Misschien zijn die arme mensen wel . . . wel vies . . .”

O ja, ze merkte al wel dat ze in een armere buurt kwamen. De huizen waren hier zo klein, en zo lelijk, en het straatje waar ze nú in gingen . . . o, wat was dat smal, en naar . . .

Ze stopten. Voor een huis met een kale deur, die half open stond.

„Zo, hier moet ik zijn,” zei baas Pronk, en hij stapte uit de auto.

„Maar ik blijf lekker zitten,” dacht Tineke bij zichzelf. Weet je wat, ze zou op de plaats van baas Pronk gaan zitten, en dan de deur dicht trekken. Dan kon ze toch alles zien!

Zo, daar zat ze al. En nu de deur nog dicht . . .

Prachtig, nu kon ze fijn voor het raampje kijken zonder dat iemand háár goed kon zien.

Kijk, baas Pronk stond al te wachten bij de deur. Er zou zó wel iemand komen.

O, o, wat zag dat huis er lelijk uit. 't Was net of het ook een klein beetje voorover hing en . . . nee, daar hoefde ze niet naar te kijken, er stond natúúrlijk geen televisie-mast op het dak. Die mensen hadden misschien niet eens radio . . .

Wacht, daar kwam iemand aan; een . . . een méisje, misschien net zo groot als zij zelf. Moest die de groente kopen? Zeker wel, want ze begon te praten tegen baas Pronk. Toch eens horen wat ze zei. De deur maar voorzichtig een klein kiertje open . . .

„Zo, dus moeder is nog steeds ziek?”

Dat was baas Pronk, die dat vroeg. Maar het was net een ándere baas Pronk, niet die vrolijkerd, die grapjas . . . Het meisje knikte. „Maar de dokter heeft gezegd dat ze met Kerstfeest misschien een poosje op mag,” vertelde ze, en ze keek er zo blij bij, net of dat het mooiste was wat ze zich bedenken kon.

„Nou, dat wordt dan dubbel feest,” zei baas Pronk, en toen begon hij de dingen die het meisje zeker had besteld in de bak te doen, die ze bij zich had.

Eerst aardappelen, en toen een knolraap, en toen van die hele grote wortelen, en toen uien, en toen . . . niets meer.

„Niet eens fruit!” dacht Tineke. „En wat een nare groente. Zo'n vieze knolraap er bij . . .”

Maar . . . wat ging baas Pronk nu doen? Hij pakte drie sinaasappelen en een banaan. Allemaal tegelijk in één van z'n grote handen. En met zo'n grote, dikke vinger van die andere hand begon hij aan te wijzen.

„Een sinaasappel voor moeder; en een sinaasappel voor m'n grote meid; en een sinaasappel voor broer; en een banáán voor 't kleine pukkje. Groeit ze nog steeds lekker?”

Tineke zag dat het meisje een kleur kreeg toen baas Pronk z'n grote hand leeg maakte in de bak.

„O . . . eh . . . dank u . . . dank u wel baas Pronk . . .,” hoorde ze haar zacht zeggen.

„Dat vroeg ik toch niet,” bromde baas Pronk. „Ik vroeg of pukkje lekker groeide.”

Het meisje knikte blij, en toen zei ze ineens: „Zal ik haar even halen?”

Voor baas Pronk iets kon terugzeggen was ze al naar binnen gewipt, en toen ze vlak daarna weer naar buiten kwam . . .

O, nu kon Tineke toch echt niet op haar plaatsje blijven zitten. Ze was zo dol op kleine kinderen, en dat kleintje dat het meisje op haar arm droeg . . . net een grote pop . . .

Ineens stond ze naast baas Pronk, en naast het meisje. Dat keek natuurlijk wel even een beetje vreemd, maar baas Pronk vertelde: „Dit is ook een dochtertje van een klant van me. Ze verveelde zich zo, en daarom heb ik haar maar meegenomen, in de wagen. Ze komt zeker ook even naar dat kleine oeteltje kijken, is 't niet, juffie?” Tineke knikte alleen maar. Ze had het zo druk met dat kleine kindje, dat zomaar haar vinger had vastgepakt, en er nu zo grappig mee heen en weer zwaaide . . .

Baas Pronk streelde even met zijn grote hand over het hoofdje van het kleine kindje, en toen zei hij: „Maar nou moeten we weer verder, juffie. De rest van m'n klanten zou anders denken dat ik al vast kerstvakantie ging houden. Stap je weer in?”

Tineke moest haar vinger losmaken, en dat vond ze zo jammer, en . . . en . . . Ja, of dat andere meisje nu zág hoe graag ze nog even met haar zusje was blijven spelen . . . Ze zei in elk geval: „Je mag nog wel even bij ons blijven, hoor.”

Tineke keek even vragend naar baas Pronk, en die knikte al lachend met zijn hoofd.

„Wel ja, doe dat maar. Over een half uurtje ben ik toch weer hier in de buurt, en dan kom ik je wel weer ophalen. Maar dán ook meteen mee, hoor, want o, o, wat kosten jullie juffies me een tijd!”

3 In het kleine, donkere huisje

Met z'n drietjes gingen ze naar binnen. Het vreemde meisje, met haar kleine zusje op haar arm, voorop.

„Zal ik de bak mee naar binnen nemen?” vroeg Tineke.

„Als je 'em kunt dragen . . . Hij is zwaar, hoor.”

Tineke nam de bak bij z'n beide oren. Ja, hij was wel zwaar, maar . . . o, het ging toch wel, hoor.

„Wil je 'em hier neerzetten?” vroeg het meisje.

Ze waren in een klein, donker keukentje gekomen, en daar zette Tineke de bak op de grond.

„Wil jij zusje even vasthouden?” vroeg het meisje.

„Dan neem ik de sinaasappel van m'n moeder mee naar de kamer, en de banaan van zusje.”

„En je eigen sinaasappel dan?” vroeg Tineke.

„Ssst . . . Die bewaar ik ook voor moeder. Ze is ziek, zie je, en fruit is zo goed voor zieke mensen.”

Zonder verder iets te vragen nam Tineke het kleine zusje over. O, wat was dat leuk, zo'n klein kindje te dragen! Ze zou maar wat graag zélf zo'n klein zusje willen hebben, maar ze was maar alleen, ze had niet eens grótere broers of zussen . . .

„Zullen we nou naar de kamer gaan?” vroeg het meisje

En ineens zei ze ook nog: „Ik heet Maaïke. Hoe heet jij?”

„Ik heet Tineke.”

„Een leuke naam heb jij, zeg,” zei Maaïke.

„Is het voor je moeder eigenlijk niet te druk als ik er ben?” bedacht Tineke ineens, toen ze voor de deur van de kamer stond.

„Nee, hoor, ga maar gerust naar binnen. Wacht, ik zal de deur wel even open doen. Zusje is zwaar, hè?”

Zusje liet zich maar rustig dragen, ook door dat vreemde meisje. Nee hoor, ze was helemaal niet bang voor Tineke. Ze had haar armpjes zo lief om haar hals geslagen . . .

Zusje liet zich maar rustig dragen, ook door dat vreemde meisje.

Voor ze er eigenlijk erg in had stond Tineke met zusje nog steeds op haar arm in het kamertje. Een heel klein kamertje, waar het erg warm was, en nogal donker . . . „Zo, zet zusje maar op de grond, hoor,” zei Maaïke. „Dit is Tineke, moeder. Ze was met baas Pronk meegekomen. Haar moeder is ook klant.”

Tineke zette zusje voorzichtig op de grond, en nu zag ze pas dat in de kamer een smal bed stond, waar iemand in lag.

Die iemand wenkte met haar hand, en Tineke kwam een klein beetje dichterbij.

„Zo, ben jij Tineke,” zei een zachte, vriendelijke stem.

„En kom jij een poosje met Maaïke spelen?”

„Ja mevrouw . . .,” zei Tineke een beetje verlegen.

„Ze vond zusje zo leuk, moeder, en daarom zei ik dat ze nog wel even binnen mocht komen. En kijk eens, wat baas Pronk gegeven heeft! Een sinaasappel voor u, en een banaan voor zusje. Die sinaasappel ga ik meteen voor u schoonmaken.”

„Maar dan moet je er zelf ook een paar partjes van nemen, hoor, en een paar partjes bewaren voor broer, als hij straks thuis komt.”

„Baas Pronk heeft voor broer en voor mij ook een sinaasappel gegeven,” vertelde Maaïke nu. „Maar mijn sinaasappel bewaar ik voor u, hoor. Ik ben zo gezond, ik heb helemaal geen sinaasappels nodig.”

De moeder van Maaïke schudde haar hoofd, maar haar bleke gezicht stond heel erg vriendelijk.

„Gaan jullie nu maar fijn een poosje spelen,” zei ze zacht.

„Eerst nog even de sinaasappel,” zei Maaïke. „Wil jij intussen de banaan van zusje afpellen?”

O ja, dat wilde Tineke wel. In tijd van een wip had ze de banaan afgepeld, en toen kreeg zusje dat grote gele ding in haar handje. Ze begon er meteen aan te sabbelen. En of ze het lekker vond! Ze maakte met haar volle

mondje allerlei tevreden geluidjes, en daar had Tineke natuurlijk reuze schik om.

Ondertussen keek ze toch ook af en toe om zich heen. Nee, het was niet erg licht in het kleine kamertje, maar toch kon ze wel goed zien hoe kaal en versleten alles er was. Het kleed op de vloer, en de stoelen, en het behang. O, het was allemaal heel, héél anders dan in hun grote, mooie, lichte huis. Alleen . . . ja, dát was het zelfde als bij haar thuis. Die kalender die daar hing hadden zij ook aan de muur hangen. Ze zag het aan de plaat, waar de Here Jezus op stond, met allemaal kinderen om zich heen. Kinderen met mooie kleren en kinderen met lelijke kleren . . .

„Zo,” zei Maaïke, „zullen we nou even wat gaan spelen?” Ze had de sinaasappel netjes afgepeld, en het schoteltje met de partjes naar haar moeder gebracht.

„Goed,” zei Tineke. „Waar speel jij altijd mee?”

„Nou, ik speel natuurlijk wel eens met zusje, en ook wel met m'n broertje, maar die is nou bij z'n vriendje. En ik lees ook wel eens, als ik een mooi boekje heb. En jij?”

„O, ik eh . . . wij kijken op woensdagmiddag meestal naar de televisie, m'n vriendinnetje en ik.”

„Hebben jullie dan een . . . een televisie?”

„Ja, en m'n vriendinnetje heeft een auto. Daar is ze vanmiddag mee uit, winkels kijken, en inkopen doen voor Kerst.”

„O,” zei Maaïke, en toen het even heel stil was geweest zei ze ook nog: „Wij zullen dit jaar wel geen winkels gaan kijken, nou moeder ziek is. Vader komt altijd pas laat thuis van z'n werk, en dan is-ie zo moe . . . Vader is ook een hele tijd ziek geweest, zie je.”

„Wat . . . wat akelig voor je,” wist Tineke alleen maar te zeggen.

„Toch vind ik het Kerstfeest wel fijn hoor,” zei Maaïke.

„Het állerfijnste is dat moeder met de kerstdagen een

poosje op mag. En dan hebben we ook nog Kerstfeest van de zondagsschool; dan krijg ik altijd zo'n mooi boekje . . . Wil je eens zien welke boekjes ik allemaal al heb?"

„Goed," zei Tineke. Ze hield zelf ook wel van lezen en ze had op haar eigen boekenplankje ook al een heel stel mooie, dikke boeken staan.

„Kijk eens," zei Maaïke een beetje trots. Voorzichtig droeg ze een dun stapeltje boekjes, dat ze uit een doos onder het bed van haar moeder te voorschijn had gehaald.

„Deze drie heb ik van de zondagsschool gekregen," vertelde ze. „En deze twee op m'n verjaardag, van vader en moeder."

Tineke bekeek de boekjes. Ze waren lang niet zo mooi en zo dik als haar eigen boeken, maar ze geloofde vast dat Maaïke meer van deze boekjes hield dan zij zelf van haar mooie, dikke boeken. Maaïke was overal zo blij, zo . . . zo tevréden mee . . .

„Er is nog wel een beetje thee in de pot, vrouwtje," zei Maaïke's moeder. „Schenk voor jullie allebei maar een kopje in, en dan mogen jullie ook een spekulaaasje uit het trommeltje nemen."

Maaïke keek Tineke aan of ze zeggen wilde: „Wat een feest, hè?"

Meteen wipte ze van haar stoel om de thee in te schenken. Even later zaten de meisjes als echte dames van hun thee met koek te genieten.

Te genieten? Maaïke vast wel, ja. Maar Tineke . . . Ze begon het een beetje benauwd te krijgen. Kwam dat omdat het zo warm was in het kamertje? Of van de hete thee, die op de kachelpijp had staan pruttelen? Of . . . of scháámde ze zich misschien een beetje, omdat zij alles zoveel mooier, zoveel prettiger had dan Maaïke, en toch nog vaak zo boos, zo ontevreden was . . .?

Juist toen ze haar thee met kleine slokjes had opge-

dronken stond baas Pronk weer voor de deur, en daar was ze eigenlijk maar erg blij om. Want zoals Maaïke haar spekulaaasje oppeuzelde, langzaam, net of zo'n doodgewoon, saai koekje een traktatie was . . .

Baas Pronk tikte tegen het raam. Ja hoor, ze kwam al. Ze kwam metéén. Gauw even gedag zeggen, en zusje nog even over haar handje aaien . . .

„Je mag best nog eens terug komen hoor,” zei de moeder van Maaïke vriendelijk.

„Graag mevrouw,” zei ze.

Maar of ze dat niet een heel klein beetje jokte . . .

Op de terugweg naar huis was Tineke een beetje stil.

„Heb je leuk gespeeld, juffie?” vroeg baas Pronk.

Ze knikte alleen maar.

„Die Maaïke is geloof ik wel een lief, tevreden meisje, is 't niet?”

Hè, waarom keek baas Pronk haar zo . . . zo ráár aan terwijl hij dat vroeg . . .

„Ja,” zei ze zacht.

Meer niet . . .

4

Het plannetje

Tineke lag in bed.

Maar ze sliep nog niet.

O nee, nog láng niet.

Ze moest steeds maar denken, steeds maar denken.

Waaraan? Wel, aan Maaïke natuurlijk . . .

Ze moest zó erg aan dat kamertje van Maaïke denken dat het net was of ze er weer zat, bij de tafel, op zo'n kale stoel.

En wat nog het vreemdste was . . . het was net of ze zélf Maaïke was, of ze in dat kleine huisje wóonde.

Ze had dus ook een klein zusje, en een broertje dat bij een vriendje speelde, en een zieke moeder.

Dat kleine zusje was natuurlijk wel leuk, en daar speelde ze ook wel af en toe mee. Maar dat haar moeder ziek was en maar stilletjes op bed moest blijven liggen, was helemáál niet leuk. En dat de straat zo lelijk was, en het kamertje zo klein en zo donker, en het tafelkleed zo kaal . . . O, Tineke vond al die dingen zo erg, ze kreeg het er zo benauwd van . . .

Ze begon rond te kijken in haar kleine, donkere kamer-tje. Ze zag het lelijke behang en het ijzeren ledikant, waar haar moeder in lag, en toen . . .

Toen zag ze opeens die plaat waar de Here Jezus op stond, met om zich heen een groepje kinderen. Kinderen met mooie kleren en kinderen met lelijke kleren. De kinderen met de mooie kleren vooraan en de kinderen met de lelijke kleren, de arme kinderen, áchteraan? Nee hoor, o nee. De Here Jezus trok juist zo'n arm kind naar zich toe, net of hij wilde zeggen: „Ik houd van de arme kinderen net zo veel als van de rijke kinderen.”

De Here Jezus vond arme kinderen dus ook niet vies, en daar was ze erg blij om. Want ze was toch zelf ook een arm kind? Of . . . of . . .

Ze deed haar ogen open en ze keek om zich heen. Het was bijna helemaal donker, maar toch kon ze nog wel zien dat ze in haar eigen, leuke, gezellige kamer lag. Had ze dat andere dan allemaal gedácht, of had ze het misschien . . . gedróómd?

Ze wist het echt niet, maar het was wel zó dat ze zich alles nog heel goed kon herinneren. Dat het net was geweest of ze zélf in dat kleine huisje had gewoond, en dat ze dat zo erg had gevonden . . .

Ze kon daar nú heel gewoon over nadenken, want ze was nu heel, héél rustig.

Ja, ze wist nu, ze begréép nu dat niet zij zelf, maar dat

Mááike een boel tekort kwam. Maaike die het arm had, die in een klein donker huisje woonde, in een lelijke straat, die ook nog een zieke moeder had, en erg veel moest doen thuis.

Maaike die toch blij en tevreden was; veel blijer, veel tevredener dan zij zelf . . .

Kwam dat misschien omdat Maaike die pláát beter begreep, die plaat waarop de Here Jezus liet zien dat hij arme kinderen niet vies vond, dat hij juist erg veel van ze hield?

Ja, zo zou het wel zijn. Maar zij zelf dan?

O ja, kinderen met mooie kleren mochten ook bij de Here Jezus komen, net zo goed. Maar dan moesten ze tussen die arme kinderen in gaan staan. Dan moesten ze die arme kinderen niet vies vinden, maar er net als de Here Jezus juist erg vriendelijk voor zijn . . .

Tineke bleef nog een poosje heel rustig nadenken over al die dingen.

En toen ineens . . . o, toen begon er toch zo'n mooi plannetje bij haar op te komen!

Over een weekje was het Kerstfeest. Dan zou er iets heel moois voor de televisie komen had mama gezegd. En omdat ze maar alleen was mochten er dan een paar kinderen komen. Toosje natuurlijk, en nog een paar meisjes uit de buurt.

„We maken het dan erg gezellig voor jullie,” had mama beloofd, en o, dat kónden mama en papa zo goed, het thuis gezellig maken!

En op dat mooie feest, op die fijne avond . . . wilde ze Maaike ook laten komen. Eerst vragen of het mocht natuurlijk. En áls het mocht . . . ja, dan moest alles ook zo leuk, zo feestelijk mogelijk worden gemaakt voor Maaike. Dan moest ze eigenlijk met de auto van Toosje worden gehaald en weer thuisgebracht . . .

Tineke bleef nog een hele tijd over haar mooie plannetje liggen nadenken.

Ze begreep wel dat het niet allemaal zo makkelijk zou gaan, dat de grote mensen misschien nog wel een beetje zouden tegenpruttelen.

Maar ze wist ook dat er in elk geval EEN was die haar zou helpen, omdat Hij zelf ook altijd vriendelijk was voor arme kinderen.

En met het stille gebedje: „Here Jezus, maakt U ook de grote mensen maar een beetje vriendelijk,” viel ze tenslotte in een fijne, rustige slaap.

5 Twee samenzweersters

't Was de volgende morgen.

Ze zaten in de klas, naast elkaar.

„Ga je om twaalf uur nog even met mij mee naar huis?” fluisterde Tineke.

„Waarom?” fluisterde Toosje terug.

„Om eh . . . dat vertel ik je nog wel.”

„Nou, goed dan.”

„Niet met elkaar praten, Toosje en Tineke.”

Dat was natuurlijk juf, die dat zei.

Daar ging de schoolbel.

Gelukkig! Naar buiten rennen, fijn met elkaar praten . . .

„Zo, vertel nou maar,” begon Toosje meteen.

„Ja, straks,” wachtte Tineke nog even. En meteen vroeg ze: „Zeg, heb je het fijn gehad gisteren?”

„Nou, en of!” Toosje begon dadelijk te vertellen. Van de mooie winkels, en van de drukte op straat, en van de dingen die ze allemaal hadden gekocht . . .

„En was de televisie leuk?” vroeg ze, toen ze was uitverteld.

„Ik weet het niet, 'k heb niet gekeken. Ik ben ook met

de auto meegeweest, zie je. Met de auto van baas Pronk, onze groenteman."

„O, nou, dan heb je toch ook allemaal fijne dingen gezien?"

„Eh . . . ja . . . eh . . . nee . . ."

„Hè, wat doe je gek. Wat is er nou toch eigenlijk?"

Tineke gaf niet direct antwoord. Maar toen zei ze zacht: „Ik ben bij een kind geweest dat geen televisie heeft, en ook geen auto. Een árm kind."

„Wat moest je daar doen?" vroeg Toosje verwonderd.

„Baas Pronk moest er zijn, 't is een klant van 'em. En omdat er zo'n leuk klein kindje was ben ik er even gebleven. De moeder van dat meisje is ziek, en ze wonen in een heel klein, lelijk huisje."

Toosje haalde even haar schouders op. „Nou, dat is erg naar. Maar daar kunnen wij toch niets aan doen?"

„Nee . . . maar . . . zie je . . ."

Tineke wist niet zo goed hoe ze het Toosje allemaal moest vertellen. En toch wilde ze er eerst met Toosje over praten, over haar plannetje. Toosje moest haar immers bij alles helpen?

Ze had Toosje mee willen nemen naar haar huis. Ze had samen met haar voor de plaat van de Here Jezus willen gaan staan, en willen zeggen: „Zo vriendelijk moeten wij nou ook zijn voor arme kinderen." Maar dat leek nu zo moeilijk . . .

„Vind jij arme kinderen vies?" vroeg ze ineens.

Toosje keek even een beetje verbaasd. Toen zei ze:

„Ja, ik geloof het wel."

„Dat komt omdat je nog nooit bij arme kinderen bent geweest," zei Tineke een beetje snibbig.

En ja hoor, nu ze eenmaal haar „kibbel-toontje" te pakken had wist ze precies hoe ze het zeggen moest.

„Dat arme kind waar ik geweest ben is helemaal niet vies. Ze is alleen maar arm, en daarom heeft ze geen mooi huis, en geen mooie stoelen, en geen mooi be-

hang, en geen televisie, en geen auto. Denk jij dat het leuk is om helemaal niets te hebben? Wij hebben wél een mooi huis, en mooi behang, en televisie, en een auto, en . . .”

„Jullie niet,” viel Toosje in de rede.

„Wát jullie niet.”

„Nou, jullie hebben toch geen auto?”

Tineke had háást gezegd: „en jullie lekker geen televisie,” maar ze bedacht nog net op tijd dat ze niet voor zichzelf kibbelde.

„Nou, goed, jullie hebben een auto, en wij hebben een televisie. En zou het nu zo erg zijn als dat arme kind eens een keertje naar onze televisie kwam kijken, en een keertje in jullie auto mocht rijden?”

„Nee . . .,” zei Toosje. Maar ze begreep ook nog niet dat die dingen écht moesten gebeuren . . .

„Nou dan,” knikte Tineke tevreden.

En toen kwam ze met haar plannetje voor de dag. Ze wist het zo mooi te vertellen, het ging allemaal zo makkelijk, zo vanzélf . . .

Toosje kreeg er zowaar meteen plezier in.

„Lollig zeg!” zei ze, toen Tineke was uitgepraat. „O, papa doet het vást wel, dat meisje halen en brengen met de auto. En dan gaan wij natuurlijk mee.”

„Ja,” knikte Tineke verrast. „Ja zeg, dat zou leuk zijn! Maar nu moet ik eerst thuis vragen of ze komen mag.”

„Zullen we het samen vragen?” vroeg Toosje.

„Ja, dat is goed. We zijn toch vlak bij m'n huis.”

„Maar ik móest toch ook met je mee naar huis?”

„O . . . eh . . . ja, natuurlijk. Als we het sámen vragen vindt mama het misschien gauwer goed, zie je.”

Tineke dacht aan de plaat. Nee, die had ze er nu niet meer bij nodig. Toosje was zó al overgehaald om met het plannetje mee te doen. Maar of de Here Jezus daar toch niet een beetje bij had geholpen . . .

Thuis was haar moeder bezig de tafel te dekken voor de

... toen de twee vriendinnetjes kwamen binnen rennen.

boterham. Ze had juist een jampotje in haar éne en een schaalte met kaas in haar andere hand toen de twee vriendinnetjes kwamen binnen rennen.

„Dag mam! Hoor eens mam, we moeten u iets vragen!”

Tineke duwde haar moeder pardoos in een stoel, waar ze met haar handen in de hoogte, om haar jampotje en haar kaasschaalte tegen die bestorming te beschermen, bleef zitten.

„Kindje . . . méisjes . . . voorzichtig toch! Mag ik die dingen niet eerst even op tafel zetten?”

„Nee mam,” zei Tineke beslist.

„Nee mevrouw,” zei Toosje lachend.

„Maar is het dan zó belangrijk, wat jullie te vragen hebben?”

„Ja mam,” zei Tineke, nu ernstig. Ze ging op het puntje van haar moeders' knie zitten, tussen het kaasschaalte en het jampotje in.

„Moet u luisteren, mam,” begon ze. „Gistermiddag ben ik toch met baas Pronk meegeweest?”

„Ja, maar daar had je me toen niet zo veel over te vertellen. Je was zelfs een beetje stil toen je thuis kwam.”

„Dat komt, mam, omdat we bij een arm kind zijn geweest. Haar moeder is klant van baas Pronk, ziet u, en omdat ze zo'n leuk klein zusje had, mocht ik er even blijven tot baas Pronk me weer kwam ophalen. Dat meisje woont in een heel klein huisje, en haar moeder is ziek, en de stoelen zijn helemaal kaal, en ze hebben geen auto, en geen televisie, en . . .”

„. . . en toch was dat meisje misschien helemaal niet zo ontevreden, en ook niet boos op jou omdat jij wél een televisie hebt,” viel Tineke's moeder even in de rede.

„Nee mam,” zei Tineke zacht. „Maar nu wilden Toosje en ik, omdat Toosje een auto heeft, en ik een televisie . . .”

„Nu wilden jullie misschien aan mij vragen op wie dat

meisje nu eigenlijk het meest jaloers had moeten zijn, op Toosje of op jou?" vroeg moeder.

„Nee mam . . . nee . . .” schudde Tineke haar hoofd. O, wat maakte moeder het haar nog even moeilijk, en wat wist ze goed dat Toosje . . . en dat zij . . . dat ze zo vaak kibbelden en opschepten over hun auto en hun televisie . . .

„We weten nu wel dat we niets tekort komen, mam,” zei ze zacht, en Toosje knikte daarbij heel hard met haar hoofd.

„Nou, dat vind ik in elk geval fijn,” zei moeder. „En zeg dan nu maar eens wat je écht wilde vragen.”

„Of dat meisje met het Kerstfeest óók bij ons naar de televisie mag komen kijken, mam,” flapte Tineke er nu maar meteen uit.

„Dat mag wel hè, mevrouw? En dan vraag ik of papa haar met de auto haalt en weer thuis brengt,” hielp Toosje meteen.

Moeder bleef eerst even stil, en Tineke was al bang dat ze een beetje boos was. Maar toen zei ze zacht, met een beetje rare stem: „Kom jij eens op m'n andere knie zitten, Toos.”

Toosje deed het, een beetje verwonderd.

Toen kregen ze elk een dikke zoen op hun wang, en zei moeder nog: „Jullie zijn mijn twee fijne, lieve samenzweersters. Het mag, hoor, als ik tenminste nu eens eindelijk die dingen op tafel mag zetten, want ik kan jullie niet eens even lekker pakken!”

6

Echt Kerstfeest

Ze zaten in de auto.

Achterin.

Twee kleine meisjes op zo'n hele, grote bank.

„Er kunnen nog wel tien Maaike's bij,” zei Toosje.
„Ja,” zei Tineke. „Maar jullie hebben ook zo'n fijne grote auto.”

Toosje knikte. „Maar jullie hebben een fijne televisie. Als jullie die niet hadden zouden we straks niet met z'n allen kunnen kijken.”

„Zeg,” zei Tineke, „zou Maaike blij zijn met het boek?”
„Vást wel,” zei Toosje. „'t Is het allermooiste boek dat ik ooit heb gelezen.”

En het ziet er zo mooi uit,” knikte Tineke tevreden.
„Alleen is mijn spaarpot nou leeg.”

„Ik heb nog precies een gulden,” vertelde Toosje.
„Maar ik vind het niet erg hoor, om weinig in m'n spaarpot te hebben.”

„Ik ook niet. Als we iets nodig hebben krijgen we het toch wel.”

„Zeg, kijk, het begint te sneeuwen!” ontdekte Toosje ineens.

„Leuk! Zou het blijven liggen?”

„Misschien wel. Ik vraag in elk geval of papa straks nog een eindje met ons omrijdt, om naar de sneeuw te kijken. Zou Maaike dat ook niet leuk vinden?”

„Ja hoor; vást wel!”

Zo waren ze dan nu op weg om Maaike af te halen voor het feest.

Of Maaike wist dat ze zouden komen? Natuurlijk. Nadat ze hun plannetje hadden verteld, eerst bij Tineke thuis, toen bij Toosje thuis, en Toosje's vader al net zo aardig was geweest als Tineke's moeder, waren ze met z'n beidjes op een middag naar het huisje van Maaike getrokken.

Maaike was thuis geweest. O ja. Ze kón toch niet van huis, zo lang haar moeder ziek was. Ze moest op zusje passen, en allerlei werkjes doen die haar moeder anders deed. Dat vond ze ook helemaal niet erg. Maar of ze

het leuk had gevonden dat Tineke nog een keertje kwam, nog wel samen met haar vriendinnetje!

Tineke had maar meteen van haar plannetje verteld, en daar had Maaïke heel stilletjes, maar met glinsterende ogen naar geluisterd.

Zij in een auto rijden, en naar de televisie kijken, en Kerstfeest vieren in zo'n mooi huis . . .

Toen Tineke en Toosje klaar waren met vertellen had ze eerst naar haar moeder gekeken.

Kón het? Mócht het?

Maaïke's moeder, die toen al een beetje rechtop mocht zitten, had geknikt, en met tranen in haar ogen, maar met een blij gezicht had ze gezegd: „Erg lief van jullie, kinders, dat jullie dit voor Maaïke hebben bedacht. Natuurlijk mag ze mee, hoor. M'n man is dan toch ook thuis, dus kan Maaïke er best een tijdje tussenuit.”

Ze hadden nog een poosje gespeeld met z'n drietjes, en Tineke had het helemaal niet benauwd gehad in het kleine, warme kamertje.

Maar alles was nu ook zoveel anders, zoveel prettiger geweest dan die vorige keer.

Kwam dat misschien omdat Tineke zélf een beetje was veranderd . . .??

Nu zaten ze met z'n drietjes op de grote achterbank van de auto.

Toosje, Maaïke en Tineke.

Maaïke in 't midden.

Ze hadden haar zojuist afgehaald aan het kleine huisje in de donkere straat. Daar had ze al op de meisjes zitten wachten, helemaal klaar, haar Zondagse jurkje er bij aan.

En nu reed ze dan in een echte auto, door gezellige straten, waarop de sneeuwvlokken een wit kleedje probeerden te leggen.

Of ze het fijn vond? Tineke keek eens even van opzij

naar haar gezichtje. Dat stond zo blij, zo tevreden . . .
„Weet je wat? We zullen alle drie voor een raampje gaan zitten, dan kunnen we de sneeuw nog veel beter zien,” zei Toosje.

Ze wipte meteen naar de overkant, zodat Maaïke op haar plaatje kon schuiven.

Ja, nu zaten ze alle drie voor een raampje. En een pret dat ze kregen om die speelse, dwarrelende sneeuwvlokken!

Maaïke begon ook steeds meer mee te doen met die pret. Het was net of ze er eerst even aan had moeten wennen dat ze niet meer in haar kleine, donkere kamertje zat, waar ze altijd een beetje stil moest wezen omdat moeder ziek was. Maar nu ze zo'n fijne tijd aan 't rijden waren, en de beide andere meisjes ook allerlei grappige dingen zeiden . . .

„O, kijk eens, die meneer z'n haar! Precies een ijsberg!” juichte ze ineens.

Toosje en Tineke konden nog net zien hoe ze een fietssende meneer voorbij reden, die een hoge kuif had waarop de sneeuwvlokjes naar het wel scheen allemaal waren afgezwermd, zó wit was hij.

„En kijk dáár eens!” riep Tineke. „Een jongen met een slee. Hij had er beter wielletjes onder kunnen maken!” Van achter hun raampjes lachten ze alle drie die jongen uit, die dacht dat hij nú al sleetje kon rijden, terwijl hele stukken van de straat nog niet eens wit waren.

Maar toen ze na een lange, fijne rit voor het huis van Tineke stopten waren er toch niet véél plekjes meer die hun kerstkleedje nog niet hadden aangetrokken . . .

Het werd een fijn, een écht Kerstfeest.

Er was een kerstboom, met allerlei leuke, nieuwe dingetjes er aan. Ook een scheepje, met een echte mast, en een engeltje dat op een toeter blies.

Maar er was nog veel, véél meer. Eerst het zingen van

Erst het zingen van kerstliederen met z'n allen.

kerstliederen, met z'n allen, Tineke's moeder speelde er bij op de piano, en toen ze hoorde dat Maaïke zo'n heel mooi, hoog stemmetje had mocht zij ook nog een liedje alleen zingen. Ze zong „O Kindeke klein, o Kindeke teer,” en ze zei er heel zacht bij: „Dat vindt moeder zo mooi . . .”

Toen vertelde Tineke's vader de kerstgeschiedenis. Van Jozef en Maria, die zo'n lange reis hadden gemaakt, en toen ook nog nergens anders onderdak konden vinden dan in een stal. Maar juist in die eenvoudige stal werd het kindje Jezus geboren, het kindje dat de mensen gelukkig wilde maken . . .

Na de kerstgeschiedenis zongen ze nog samen „Ere zij God”, en toen ze daarna een kerstkransje hadden gesnoept en een kopje chocolademelk hadden gedronken was het tijd voor de televisie.

Door dat kleine kastje werden ze zomaar meegenomen naar een heel grote stad, waar ook Kerstfeest werd gevierd. Nee, niet in een gewoon huis. In een grote zaál, waar wel honderd, misschien wel duizend kinderen bij elkaar waren. Die kinderen luisterden ook allemaal naar de kerstgeschiedenis, en er werd ook nog een heel, héél mooi verhaal voor ze verteld. Ze zongen samen kerstliedjes, en er was ook nog een meneer die prachtig op z'n trompet speelde, en de kinderen kregen ook allemaal nog een pakje mee naar huis.

De meisjes genoten er van, maar of Maaïke, die nog nooit eerder televisie had gezien, niet het allermeest genoot . . .

„En nu hoort er voor jullie ook nog een pakje bij,” zei Tineke's moeder, toen de televisie was afgelopen.

Een pakje?

Voor Maaïke waren het er twee, maar dat kwam omdat Tineke en Toosje uit hun eigen spaarpot dat mooie boek voor haar hadden gekocht.

„De negerhut van oom Tom” . . .

Heel zachtjes, en echt een beetje in de war las Maaïke de naam van het boek, toen ze het papier er had afgedaan.

„Omdat je zo veel van boeken houdt,” zei Tineke.

„En omdat dit het mooïste boek van de wereld is,” zei Toosje.

Maar Maaïke zei niets.

Ze kón niets zeggen, omdat ze zo heel, héél blij was . . .

„Pèng! Pèng!

Dat was Toosje's vader, die met de auto voor de deur stond om Maaïke weer naar huis te brengen.

De twee buurmeisjes waren juist een paar minuutjes geleden naar huis gegaan, maar Tineke en Toosje mochten even mee.

Door een mooie, nu helemaal witte wereld . . . Dat was het eerste wat ze zagen toen ze naar buiten kwamen, en het was een leuke, een fijne verrassing!

Maaïke had Tineke's vader en moeder heel erg bedankt, en nadat ze had moeten beloven dat ze nog eens vaker naar de televisie zou komen kijken stapten de meisjes in de auto.

Nu konden ze dus wegrijden, maar . . . nee, er werd eerst nog een pak in de auto gezet. Vóórin, bij Toosje's vader.

Wat er in dat pak zat . . .

Alleen Tineke wist het. Moeder had het haar verklapt, omdat zij toch eigenlijk het mooie plannetje had bedacht.

„Toosje en jij doen wat voor Maaïke, nu doen wij groten wat voor de anderen daar in huis,” had moeder gezegd. En Tineke had gezien wat ze allemaal in het pak had gestopt: sinaasappelen, en een zak kerstkransjes, en een doosje sigaartjes, en . . . en . . . nou ja, ze wist het niet allemaal meer. Ze zouden het daarginds wel zien, in dat kleine huisje waar ze nu naar toe reden . . .

Ze waren niet zo druk meer als op de heenweg, want ze hadden echt wel een beetje slaap, alle drie. En buiten was alles ook zo stil, omdat de sneeuwvlokken nu overal hun wollige, zachte kleedje hadden gelegd.

Die sneeuwvlokken . . . Ze hadden ook de straat van Maaïke, ook haar huisje niet vergeten.

„Nu lijkt die straat net zo mooi als de andere straten, en het huisje van Maaïke net zo mooi als alle andere huizen,” dacht Tineke, toen Maaïke was uitgestapt en Toosje's vader nog even meeliiep om het pak naar binnen te dragen.

Ze dacht ook nog aan die andere keer toen ze hier met een auto voor de deur had gestaan, de auto van baas Pronk.

Toen had ze eerst niets van de mensen in dat huisje willen weten, toen had ze gedacht: „Misschien zijn die arme mensen wel vies . . .”

Nu was alles zo heel anders. Dat kwam door die plaat, waarop de Here Jezus haar had geleerd dat ze vriendelijk moest zijn voor arme mensen.

Nu had ze dat arme meisje in het kleine huisje een beetje gelukkig kunnen maken. En nu had de Here Jezus zelf dat huisje ook nog versierd . . .

Nu was het echt, héél echt Kerstfeest . . .